

нікативності, принцип самостійності та принцип систематичності [3, с. 6].

Складність навчання школярів молодшого шкільного віку усного мовлення англійською мовою за вищезгаданими методиками полягає в необхідності врахування їхніх соціально-вікових особливостей. Складники навчальної діяльності молодших школярів істотно відрізняються [2, с. 72]. Тому для реалізації цих методик потрібно враховувати ступені сформованості особистості, прагнення до пізнання світу через спілкування з іншими людьми, наявність вихідної мовної бази, інформаційного запасу.

Пропонуємо використовувати методичні принципи вищезгаданих методик: принцип моделювання змісту аспектів іншомовної культури, принцип системності, принцип індивідуалізації, принцип новизни, принцип колективної взаємодії, принцип активності й доступності, оскільки вони відповідають віковим особливостям цільової аудиторії. Необхідно орієнтуватися на складники навчальної діяльності молодших школярів, обираючи теми й ситуації спілкування, забезпечуючи змістовий бік навчального процесу та формулюючи комунікативні завдання.

Література:

1. Вороніна. Л. Ефективні прийоми навчання / Л. Вороніна // English. – 2007. – № 23–24. – С. 3–4.
2. Долинська Л. В. Вікова та педагогічна психологія: навч. пос. / Л. В. Долинська, О. В. Скрипченко, З. В. Огороднійчук. – Київ: Каравела, 2007. – 400 с.
3. Душкова Н. Н. Обучение творческому монологическому высказыванию учащихся старших классов средней общеобразовательной школы с использованием метода проектов: на материале английского языка : автореф. дисс. ... канд. пед. наук. – Москва, 2009. – 24 с.
4. Полат Є. С. Метод проектів на уроках іноземної мови [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://distant.ioso.ru/library/publication/iaproj.htm>
5. Роман С.В. Методика навчання англійської мови у початковій школі: Навчальний посібник / Роман С. В. – Київ: Ленвіт, 2005. – 206 с.
6. Richards J. Communicative teaching today / J. Richards. – Cambridge, 2006. – 42 p.

УДК 371.3:811.111

Балагур Ольга,

Національний університет «Острозька академія»

(м. Острог, Україна)

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПРОМОВ ГІЛЛАРИ РОДЕМ КЛІНТОН ТА АНГЕЛИ МЕРКЕЛЬ ЯК ОДИН ІЗ КОМУНІКАТИВНИХ ПІДХОДІВ ВИВЧЕННЯ Й ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ (НА МАТЕРІАЛІ ПРОМОВ 2009–2013)

Тези присвячено структурному й лексико-тематичному аналізу політичного дискурсу Державного секретаря США Гіллари Родем Клінтон і канцлера Німеччини Ангели Меркель за період 2009–2013 років, що полягає в класифікації й аналізі термінологічної наповненості промов. Велику увагу також було приділено стилістичним особливостям політичного дискурсу Гіллари Родем Клінтон та Ангели Меркель.

Ключові слова: політичний дискурс, політична термінологія, економічна термінологія, суспільна термінологія, науково-технічна термінологія, ліберальна термінологія, ідіома, стилістичні засоби.

Тезисы посвящены структурному и лексико-тематическому анализу политического дискурса Государственного секретаря США Гиллари Родем Клинтон и канцлеру Германии Ангелы Меркель за период 2009-2013, что заключается в классификации и анализе терминологической наполненности речей. Большое внимание было надлено стилистическим особенностям политического дискурса Гиллари Родем Клинтон и Ангелы Меркель.

Ключевые слова: политический дискурс, политическая терминология, экономическая терминология, общественная терминология, научно-техническая терминология, либеральная терминология, идиома.

The work is devoted to the structural and lexical analysis of the political discourse of the Secretary of State Hillary Rodham Clinton and the Chancellor Angela Merkel for the period 2009-2013.

It deals with the classification and analysis of the terminology of speeches. Stylistic peculiarities of Hillary Rodham Clinton and Angela Merkel's political discourse were distinguished.

Key words: *political discourse, political terminology, economic terminology, social terminology, scientific and technological terminology, liberal terminology, idiom, stylistic devices.*

Публічний виступ для сучасного світу – це засіб впливу й потужна рушійна сила у формуванні й розвитку суспільно-громадської думки. Саме тому для лінгвіста і звичайного громадянина важливим завданням є обізнаність в особливостях публічного мовлення лідерів певного народу задля розуміння його життя й побуту, вивчення різноманітних соціокультурних відмінностей.

Політична промова як вияв політичного дискурсу – це публічний виступ, який є ефективним засобом для одержання визнання й демонстрації лідерства [1, с. 14]. Політичний дискурс – це втілена у мові політична воля, обговорення й обґрунтування будь-яких тем, які мають значення для громадян; це характеристика мовної комунікації в демократичному суспільстві. Політичний дискурс – це дискурс політиків [3, с. 65].

Останнім часом політичний дискурс став об'єктом підвищеної зацікавленості в широких наукових колах. За оцінкою А. М. Баранова, інтерес до політичного дискурсу ґрунтується на трьох чинниках: 1) внутрішніх закономірностях розвитку політичної теорії; 2) потребі політичної науки в методах аналізу політичних текстів і текстів ЗМІ для моніторингу різних тенденцій у суспільній свідомості; 3) соціальному замовленні, пов'язаному зі спробами позбавити політичну комунікацію маніпуляцій суспільною свідомістю [2, с. 245].

Дослідженням політичних текстів як частини політичного дискурсу займається велика кількість науковців, серед яких варто виокремити К. Серажим, коло зацікавлень якої – дискурс як соціолінгвальне явище [4], та Т. В. Юдіну, яка вивчає промови політичних діячів, систему аргументації [5].

Об'єктом нашого дослідження є сім промов Гіллари Родем Клінтон і сім промов Ангели Меркель, проголошених за період 2009–2013 років. Метою дослідження є структурний і лексико-

тематичний аналіз політичного дискурсу державного секретаря США Гіллари Родем Клінтон і канцлера Німеччини Ангели Меркель за період 2009–2013 років, що полягає в класифікації лексичних одиниць на тематичні групи, а також у структурному аналізі лексичних і стилістичних засобів, використаних у промовах політиків.

У результаті аналізу промов ми визначили основні характеристики політичного дискурсу, дослідили основні лексико-стилістичні ознаки політичних промов і структурні особливості промов Гіллари Клінтон та Ангели Меркель, а також визначили та здійснили лексичний аналіз промов державного секретаря США та канцлера Німеччини за період 2009–2013 років.

Здійснивши структурний аналіз промов Гіллари Родем Клінтон та Ангели Меркель за 2009–2013 роки, ми дійшли висновку, що в структурі всіх обраних промов, незалежно від роду і виду промови, можна виокремити три основні частини: вступ, основну частину й висновок.

Підготовка до будь-якого виступу передусім розпочинається з визначення теми. І Клінтон, і Меркель фокусують увагу на тому, що важливо, порушують гострі питання, які хвилюють людей. Це такі основні теми, як: свобода й рівність, економічні питання, соціальні проблеми, політичні питання, освіта, війна й тероризм.

Група ліберальної лексики політичного дискурсу Держсекретаря США Гіллари Клінтон налічує 78 лексичних одиниць. До таких лексичних одиниць належать: *solidarity, partnership, diplomacy, equality, civil liberties, preservation, kindness, fairness, human rights, peace, precious freedoms, transparency* тощо. У промовах держсекретаря США можна прослідкувати постійне покликання на Декларацію прав людини.

Лева частка тематики промов Меркель припадає на економічні питання, адже канцлер у першу чергу переймається добробутом та економічним процвітанням власної країни. Підраховавши економічну лексику, ми знайшли 96 лексичних одиниць, що становлять 25,3%.

Виділили слова, що відносяться до: 1) праці й умов *das Gewerkschaftstag, die Sozialversicherungspflicht, die Jugendarbeits-*

losenquote, der Arbeitsmarkt, die Sicherheit, die Langzeitarbeitslose, 2) економіки держави *der Tarifpartner, die Tarifverträgen, der Finanzmarkt, das Handelsabkommen, Arbeitnehmerinnen und Arbeitnehmer, die Steuereinnahmen Prioritäten, zu investieren*, 3) фінансової кризи *die Verkehrsinfrastruktur, der Finanzkrise, die Schattenbanken, die Finanztransaktionssteuer, die Defizite, Euro Liquidität, das Wachstum, das Verhältnis, der Fiskalpakt* тощо.

Задля увиразнення й підкреслення промов Клінтон і Меркель використовують лексичні маркери, такі як: метафори (*mit Leib und Seele*), аббревіатури (DGB – *Der Deutsche Gewerkschaftsbund*, CEO – *Chief Executive Officer*), запозичення (*pro toto*), сталі вирази (*to ramp up, to prop up*) тощо.

Отже, одним із найпопулярніших напрямків дослідження дискурсу є політика. Важливим компонентом політичного дискурсу є політична промова (публічний виступ, який є ефективним засобом одержання визнання й демонстрації лідерства). Аналізуючи промови Гілларі Родем Клінтон та Ангели Меркель, ми зосередились на структурі промов, оскільки вона відіграє значну роль у приверненні уваги аудиторії. Правильна організація структури промови є однією з головних умов його успіху. У ході дослідження ми встановили, що тексти промов держсекретаря США Гілларі Родем Клінтон і канцлера Німеччини Ангели Меркель мають чітку структуру, смислове навантаження, мету й тематику. Пропоноване дослідження важливе для сучасного вивчення політичного дискурсу й лінгвістики, адже на конкретному прикладі описує й демонструє основні засади політичного дискурсу та використання їх у сучасному світі.

Література:

1. Аронсон Э. Эпоха пропаганды: Механизмы убеждения – повседневное использование и злоупотребление. / Э. Аронсон, Э. Пратканис. – СПб.: Прайм-Еврознак, 2002. – 271 с.
2. Баранов А. Н. Введение в прикладную лингвистику. – Москва: Высшая школа, 2001. – 256 с.
3. Данилина В. В. Ритмический анализ политической публичной речи / В.В. Данилина. – Москва: Флинта: Наука, 2004. – 240 с.

4. Серажим К. Дискурс як соціолінгвальне явище: методологія, архітектоніка, варіативність: [на матеріалах суч. газетн. публіцистики]: монографія. – Київ, 2002. – 392 с.

5. Юдина Т. В. Дискурсивное пространство политической речи // Актуальные проблемы теории коммуникации. – СПб.: Изд-во СПбГУ, 2004. – С. 172–185.